

Aan de minister van Justitie en Veiligheid
De heer D.M. van Weel
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/ATR4587/2026-U093

Uw referentie

Datum

4 juni 2026

Onderwerp

Wet urgente persoonsvermissingen

Geachte heer Van Weel,

Op 12 mei 2026 ontving het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) de adviesaanvraag voor het wetsvoorstel *Wet urgente persoonsvermissingen*. De termijn om te adviseren verstrijkt op 7 juli 2026.

Context

Ieder jaar worden tienduizenden mensen opgegeven als 'vermist'. Het merendeel van die vermissingen is snel opgehelderd en blijkt niet ernstig. In tien à vijftien procent is dat anders en zijn er aanwijzingen dat de gezondheid of veiligheid van de vermiste persoon in gevaar is. Het wetsvoorstel biedt samengevat een juridische basis om die 'urgente vermissingen' middels telefoongegevens van de vermiste persoon op te lossen.

Inhoud van het voorstel

De officier van justitie (OvJ) stelt een 'urgente persoonsvermissing' vast als (a) de feitelijke verblijfplaats van een persoon onbekend is en (b) er aanwijzingen zijn dat de gezondheid of veiligheid van die persoon ernstig in gevaar is. Daarna kan de OvJ of de politieambtenaar een aanbieder van telecommunicatiediensten bevelen om gegevens te verstrekken over de naam en adres behorend bij een telefoon. De OvJ kan ook, na tussenkomst van de rechter-commissaris, bevelen om gegevens over de communicatie en over de locatie van de mobiele telefoon te verstrekken. In spoedgevallen kan dit laatste ook zonder machtiging van de rechter-commissaris. Dan moet achteraf een machtiging worden gevraagd. De OvJ kan in beroep tegen de (afwijzende) beslissing van de rechter-commissaris en het wetsvoorstel regelt verder ook hoe om te gaan met de verkregen gegevens.

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

Het wetsvoorstel is niet van toepassing als de urgente persoonsvermissing het vermoedelijke gevolg is van een misdrijf of de vermiste persoon zich aan de verplichte zorg heeft onttrokken als bedoeld in de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg. Dan is een ander (juridisch) regime van toepassing. Buiten de reikwijdte van het wetsvoorstel valt ook de inhoud van het communicatieverkeer.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. *Nut en noodzaak*

De memorie van toelichting bij het wetsvoorstel beschrijft een politieanalyse waaruit blijkt dat ongeveer de helft van de urgent vermiste personen door locatiebepaling van de mobiele telefoon wordt gevonden. Maar het gebruik van telefoongegevens is problematisch. Ten eerste omdat de huidige afspraken met de telecomaانبieders vrijwillig zijn. Ten tweede omdat de inbreuk op de grondrechten, aldus de memorie van toelichting, een wettelijke basis vereist. Het wetsvoorstel lost deze problemen op door de aanbieders te verplichten om mee te werken aan het verstrekken van gegevens en een wettelijke basis te bieden voor de inbreuk op de grondrechten. Het college heeft geen opmerkingen bij nut en noodzaak.

2. *Minder belastende alternatieven*

Het doel van het wetsvoorstel is het creëren van een verplichting voor aanbieders om gegevens te verstrekken (op bevel van de politie of OvJ). Een ander doel is het voorzien in een wettelijke grondslag voor de inbreuk op grondrechten. Beide doelen kunnen niet op een minder belastende wijze worden bereikt. Het college heeft geen opmerkingen bij de minder belastende alternatieven.

3. *Werkbaarheid*

Het opvragen van gegevens op grond van het wetsvoorstel sluit aan bij de bestaande systematiek in het Wetboek van Strafvordering (voor die gevallen waarin sprake is van een misdrijf). De telecomaانبieders moeten hier al gevolg aan geven. Verder bestaan (vrijwillige) afspraken op basis waarvan de aanbieders gegevens verstrekken aan politie en OvJ. Tot slot verwachten de aanbieders geen grote (regeldruk)gevolgen door de nieuwe wettelijke verplichting. Het college heeft geen opmerkingen bij de werkbaarheid van het wetsvoorstel.

4. *Gevolgen regeldruk*

De memorie van toelichting brengt de gevolgen voor de regeldruk kwalitatief in beeld. De gevolgen voor de politie en voor de telecomaانبieders zijn ook deels gekwantificeerd. De regeldrukgevolgen zijn niet volledig gekwantificeerd.

Het aantal urgente persoonsvermissingen is ingeschat en de tijdbesteding van de professionals en bedrijven (de telecomaanbieders) per urgente persoonsvermissing is eveneens ingeschat. Hoe dit in totaal optelt, is niet berekend. De wet biedt daarbij verschillende procedures voor de professionals en een inschatting van de verdeling van het aantal urgente persoonsvermissingen over die verschillende procedures, ontbreekt. De totale regeldruk is daarom nog niet volledig te kwantificeren. Verder is niet bekend of de verwachte automatisering bij de bedrijven leidt tot eenmalige regeldrukkosten en in hoeverre die zijn toe te rekenen aan dit wetsvoorstel (en niet aan de bestaande verplichtingen uit het Wetboek van Strafvordering).

4.1 Het college adviseert om de regeldrukgevolgen te concretiseren voor de politieambtenaren en verder te verduidelijken voor de telecomaanbieders, beide conform de Rijksbrede methodiek

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Indienen, nadat met het adviespunt rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris